

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ

Навчально-науковий центр забезпечення якості вищої освіти Система управління якістю

ВВЕДЕНО В ДІЮ

Наказ ректора

Полтавського університету економіки і торгівлі

№ 120-н від 30 червня 2023 року

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішенням Вченої ради

Полтавського університету економіки і торгівлі

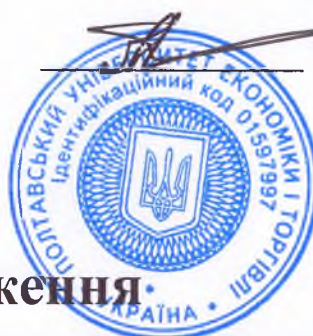
Протокол № 9 від 30 червня 2023 року

Ректор

Голова Вченої ради

Олексій НЕСТУЛЯ

Олексій НЕСТУЛЯ

Положення **про проведення практики** **здобувачів вищої освіти** **(ДПСЯ ПД – 9-7.5.1-118-38-23)**

Полтава – 2023

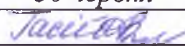
ПЕРЕДМОВА

1. ВНЕСЕНО ДИРЕКТОРОМ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВОГО ЦЕНТРУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

- 2. РОЗРОБНИКИ:** Гасій Олена Володимирівна, к. е. н., доцент
перший проректор Педченко Наталія Сергіївна,
д.е.н., професор
проректор з науково-педагогічної роботи,
Манжура Олександр Васильович, д.е.н., доцент
керівник виробничої практики Центру зв'язків з
виробництвом **Бондар Любов Михайлівна**
- 3. ЕКСПЕРТНА ГРУПА** директор Навчально-наукового центру
забезпечення якості вищої освіти, **Гасій Олена**
Володимирівна, к. е. н., доцент

4. ВВЕДЕНО ВПЕРШЕ 2012 р.

5. ТЕРМІН ПЕРЕГЛЯДУ ДПСЯ 2028 р.

Актуалізовано				
Роки	2020 р.	2021 р.	2023 р.	20.. р.
Дата		21 грудня	30 червня	
Підпис				
Прізвище, ініціали	Огуй Н.І.	Гасій О.В.	Гасій О.В.	

© Полтавський університет економіки і торгівлі», 2023 р.

Документ не може бути повністю чи частково відтворений, тиражований і розповсюджений без дозволу ПУЕТ

Зміст

1. Призначення і сфера використання.....	4
2. Загальні положення.....	4
3. Мета, види та зміст практичної підготовки.....	4
4. Бази практики	5
5. Організація практичної підготовки	6
6. Підведення підсумків практичної підготовки.....	7
7. Матеріальне забезпечення практичної підготовки	7
Додатки	10

ПУЕТ	Система управління якістю. Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти	ДПСЯ ПД – 9-7.5.1-118-38-23
		Редакція 02
		Сторінка 4 із 15

1. Призначення і сфера використання

1.1. Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти університету – внутрішній документ, у якому розглядаються загальні питання організації, проведення, підведення підсумків та матеріального забезпечення практичної підготовки здобувачів вищої освіти (рівня молодшого бакалавра, бакалавра, магістра, доктора філософії).

1.2. Це Положення є обов'язковим для використання в діяльності кафедр, Центру зв'язків з виробництвом, керівників практик.

1.3. Практична підготовка здобувачів вищої освіти регламентується законодавством, Статутом Полтавського університету економіки і торгівлі, Положенням про проведення практики студентів вищих та професійно-технічних навчальних закладів України від 08.04.93 № 93 із змінами, внесеними згідно з наказом Міносвіти від 20.12.1994 р. № 351 та Положенням про організацію освітнього процесу.

1.4. Положення обов'язкове для виконання гарантими освітніх програм і науково-педагогічними працівниками, які здійснюють керівництво практиками, працівників Центру зв'язків з виробництвом, здобувачів вищої освіти.

1.5. Положення підлягає перегляду один раз на п'ять років. Зміни вносяться у разі необхідності. Пропозиції щодо внесення змін готують керівник виробничої практики Центру зв'язків з виробництвом, гарант освіти програм, директор Навчально-наукового центру забезпечення якості вищої освіти, проректори університету. Узагальнення і оформлення змін здійснює директор Навчально-наукового центру забезпечення якості вищої освіти. Положення вводиться в дію наказом ректора після затвердження вченою радою Університету.

2. Загальні положення

2.1 Практична підготовка здобувачів вищої освіти є формою організації освітнього процесу та обов'язковою складовою освітніх програм в університеті.

2.2 Практична підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою або з окремими елементами дуальної освіти на робочому місці (на виробництві) може здійснюватися з урахуванням особливостей цих форм здобуття освіти.

3. Мета, види та зміст практичної підготовки

3.1. Метою практичної підготовки є формування та розвиток професійних компетентностей здобувачів вищої освіти, набуття ними вмінь застосовувати набуті теоретичні знання в професійній діяльності, набуття практичного досвіду, оволодіння сучасними методами, формами організації праці, пристроями і технологіями в галузі їх майбутньої спеціальності (спеціалізації).

3.2. Перелік усіх видів практик для кожної освітньої програми, їх форми, тривалість і строки проведення визначаються в навчальних планах.

3.3. Зміст і послідовність практик, відповідні форми звітності визначаються

ПУЕТ	Система управління якістю. Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти	ДПСЯ ПП – 9-7.5.1-118-38-23
		Редакція 04
		Сторінка 5 із 15

програмою та методичними рекомендаціями, яка розробляється відповідно до навчального плану.

3.4. Залежно від рівня вищої освіти та освітньої програми підготовка здобувачів вищої освіти може здійснюватися за такими видами практики: навчальна, виробнича (перекладацька, бакалаврська, переддипломна, педагогічна тощо).

3.5. Навчальна практика може проводитись паралельно з навчальними заняттями з урахуванням розподілу бюджету часу здобувачів освіти.

3.6. Для здобувачів вищої освіти, які навчаються без відриву від виробництва, заклади вищої освіти можуть передбачати практичну підготовку тривалістю до одного місяця.

4. Бази практики

4.1. Практична підготовка здобувачів вищої освіти здійснюється шляхом проходження ними практики на підприємствах, в установах та організаціях усіх організаційно-правових форм і форм власності (базах практики) або у структурних підрозділах університету, що забезпечують практичну підготовку, включаючи виробниче навчання.

4.2. Визначення баз практики здійснюється гарантом освітньої програми, завідувачем кафедри, виходячи з їх спроможності забезпечити виконання програми практики.

4.3. Визначення бази практики за межами України здійснюється за згодою ректора університету.

4.4. Здобувачі вищої освіти з відривом від виробництва, які поєднують навчання з роботою, можуть проходити практичну підготовку шляхом навчання на робочому місці у процесі виконання посадових обов'язків, якщо це забезпечує виконання програми практики та погоджено із гарантом освітньої програми та/або завідувачем кафедри.

4.5. Здобувачі вищої освіти без відриву від виробництва проходять усі види практики, що визначені навчальним планом освітньої програми. Таким здобувачам вищої освіти можуть пропонуватися як бази проходження виробничої практики установи, підприємства й організації за їх основним місцем роботи.

4.6. Здобувачі вищої освіти з дозволу гаранта освітньої програми та/або завідувача кафедри можуть самостійно підбирати для себе місце проходження практики (базу практики) і пропонувати його керівнику виробничої практики Центру зв'язків з виробництвом.

4.7. Для здобувачів вищої освіти, які є іноземцями, місце проведення практики передбачається у контракті на підготовку таких фахівців і може бути на території України або на території держав їх походження.

4.8.3 підприємствами, установами та організаціями, які визначені базами практики, Центр зв'язків з виробництвом укладає Договори на проведення виробничої практики здобувачів вищої освіти (Додаток А).

ПУЕТ	Система управління якістю. Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти	ДПСЯ ПП – 9-7.5.1-118-38-23
		Редакція 04
		Сторінка 6 із 15

5. Організація практичної підготовки

5.1. Ректор університету відповідає за організацію та проведення практичної підготовки здобувачів вищої освіти. Заходи, пов'язані з організацією практичної підготовки, визначаються наказами ректора університету.

5.2. Загальну організацію практики в університеті здійснює керівник виробничої практики Центру зв'язків з виробництвом.

5.3. Навчально-методичний супровід виконання програми практичної підготовки здійснює гарант освітньої програми та/або завідувач кафедри.

5.4. Безпосереднє керівництво практиками здобувачів вищої освіти здійснюють керівники практики від кафедри, які визначені при розподіленні педагогічного навантаження, та керівники практики від бази практики, які визначені керівництвом баз практики відповідно до договору на проведення практики здобувачами вищої освіти.

5.5. До керівництва практикою від університету залучаються науково-педагогічні працівники університету. Завдання керівника практики від університету визначається Програмою та методичними рекомендаціями щодо проходження виробничої практики здобувачами вищої освіти, а його повноваження на базі практики - договором на проведення практики здобувачами вищої освіти.

5.6. Права та обов'язки керівників практики від бази практики визначається договором на проведення виробничої практики здобувачів вищої освіти.

5.7. Університет забезпечує здобувачам вищої освіти місця проходження практик відповідно до освітніх програм і договорів на проведення практики здобувачами вищої освіти.

5.8. Під час проходження практичної підготовки забороняється використовувати працю здобувачів вищої освіти для цілей, не передбачених освітньою програмою.

5.9. Здобувачі вищої освіти можуть проходити практичну підготовку шляхом навчання на робочому місці у процесі виконання посадових обов'язків. Університет може зараховувати практичну підготовку в порядку визнання результатів навчання, визначених освітньою програмою, які здобуті під час трудової діяльності здобувача під час навчання або до його початку за погодженням із гарантом освітньої програми та/або завідувачем кафедри.

5.10. Здобувачам вищої освіти без відриву від виробництва за умови проходження практичної підготовки в установах, на підприємствах й організаціях за обраною спеціальністю за їх основним місцем роботи, можуть зараховуватися за практику кредити, передбачені навчальним планом без її проходження, на підставі довідки з місця роботи або витягу з трудової книжки.

5.11. Тривалість робочого часу здобувача вищої освіти під час проведення навчальних практик не повинна перевищувати 36 академічних годин на тиждень, під час проведення виробничих практик – тривалості робочого дня з урахуванням

ПУЕТ	Система управління якістю. Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти	ДПСЯ ПП – 9-7.5.1-118-38-23
		Редакція 04
		Сторінка 7 із 15

віку здобувачів освіти відповідно до законодавства. Під час проходження практики здобувачі освіти повністю підпорядковуються внутрішньому трудовому розпорядку бази практики.

5.12. Практична підготовка здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами проводиться з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей.

6. Підведення підсумків практичної підготовки

6.1. Після закінчення терміну кожної практики здобувачі вищої освіти звітують про виконання програми практики.

6.2. Обов'язковою формою звітності є звіт з практики, структуру та вимоги до якого визначаються Програмою та методичними рекомендаціями щодо проходження практики.

6.3. Титульний аркуш звіту з практики оформлюється відповідно до додатка Б Положення. Другою сторінкою звіту має бути «Відмітки про проходження практики» (додаток В), третьою сторінкою – «Відгук і оцінка роботи здобувача вищої освіти на практиці» (додаток Г).

6.4. Звіт з практики захищається здобувачем вищої освіти в комісії, призначеній завідувачем кафедри та/або гарантом освітньої програми.

6.5. Захист програмних результатів проходження практики відбувається згідно з графіком освітнього процесу .

6.6. Оцінка за практику вноситься у відомість обліку успішності й залікову книжку здобувача вищої освіти та засвідчується підписами членів комісії.

6.7. Здобувачу вищої освіти, який не виконав програму практики без поважних причин або отримав негативну оцінку з практики, може бути надано право на проходження практики повторно при виконанні умов визначених закладом вищої освіти.

7. Матеріальне забезпечення практичної підготовки

7.1. Витрати, пов'язані з проходженням здобувачами вищої освіти практичної підготовки, включаються до кошторису (фінансового плану) університету.

7.2. Розмір витрат на практику здобувачів вищої освіти визначається калькуляцією, що розробляє університет і погоджує з базами практики, із розрахунку вартості проходження практики одного здобувача вищої освіти за тиждень.

7.3. Основними статтями калькуляції витрат на практику можуть бути оплата праці керівника від бази практики, витрати на медичний огляд здобувачів вищої освіти, разові витрати на організацію і підведення підсумків практики, витрати на матеріальне забезпечення практики, придбання матеріалів і канцприладдя, експлуатація обладнання, консультації, екскурсії та інші одноразові загальні заходів, які можуть проводитися спеціалістами баз практики, та інше.

7.4. Оплата праці керівників практики від бази практики здійснюється

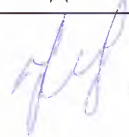

<i>ПУЕТ</i>	<i>Система управління якістю. Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти</i>	<i>ДПСЯ ПП – 9-7.5.1-118-38-23</i>
		<i>Редакція 04</i>
		<i>Сторінка 8 із 15</i>

університетом згідно з діючими в період практики ставками погодинної оплати праці працівників усіх галузей економіки за проведення навчальних занять із розрахунку однієї години на одного здобувача на тиждень. Форми оплати праці керівників від бази практики визначаються договором на проведення виробничої практики здобувачів вищої освіти.

7.5. Здобувачі вищої освіти проходять практику на безоплатній основі, на час практики за ними зберігається право на академічні та соціальні стипендії.

ПУЕТ	Система управління якістю. Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти	ДПСЯ ПП – 9-7.5.1-118-38-23
		Редакція 04
		Сторінка 9 із 15

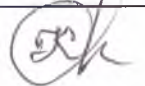
Погодження змісту документу

Посада	Ім'я, ПРІЗВИЩЕ	Дата	Підпис
Директор Навчально-наукового інституту денної освіти	Аліна ТКАЧЕНКО	27.06.23	
Директор Навчально-наукового інституту заочно-дистанційної освіти	Віталіна ШИМАНОВСЬКА	27.06.2023	
В.о. директора Навчально-наукового інституту міжнародної освіти	Сергій ГАРКУША	27.06.2023	

Голова студентської ради
ПУЕТ

КАТЕРИНА ХАНЖИЧ

28.06.2023

ПУЕТ	Система управління якістю. Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти	ДПСЯ ПП – 9-7.5.1-118-38-23
		Редакція 04
		Сторінка 10 із 15

Додаток А

ДОГОВІР № на проведення виробничої практики здобувачів вищої освіти Полтавського університету економіки і торгівлі

м. Полтава

«__» _____ 20__ р.

Ми, що нижче підписалися, з однієї сторони **Полтавський університет економіки і торгівлі**, (далі – «Університет»), в особі ректора _____, що діє на підставі Статуту і, з другої _____ сторони, _____

(назва підприємства, організації, установи)

(надалі – «База практики»), в особі _____, (посада, прізвище та ініціали)

що діє на підставі _____ (статут підприємства, розпорядження, доручення)

уклали між собою договір на проведення практики здобувачів вищої освіти _____

1. База практики зобов'язується:

1.1. Прийняти здобувачів вищої освіти на практику згідно графіку навчального процесу:

№ з/п	Спеціальність, освітня програма	Курс	Вид практики	Кількість здобувачів вищої освіти	Термін практики	
					початок	закінчення

1.2. Призначити наказом (розпорядженням) кваліфікованих фахівців для безпосереднього керівництва практикою здобувачів вищої освіти.

1.3. Створити необхідні умови для виконання здобувачами вищої освіти програми виробничої практики, не допускати їх використання до зайняття посад та виконання робіт, що не відповідають програмі практики та майбутньому фаху.

1.4. Забезпечити здобувачам вищої освіти умови безпечної роботи на кожному робочому місці. Проводити обов'язкові інструктажі з охорони праці: ввідний та на робочому місці. У разі потреби навчати здобувачів вищої освіти-практикантів безпечних методів праці.

1.5. Надати здобувачам вищої освіти-практикантам можливість користуватись матеріально-технічними засобами та інформаційними ресурсами, необхідними для виконання програми практики.

ПУЕТ	Система управління якістю. Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти	ДПСЯ ПП – 9-7.5.1-118-38-23
		Редакція 04
		Сторінка 11 із 15

1.6. Про всі порушення трудової дисципліни, внутрішнього розпорядку та про інші порушення повідомляти Університет.

1.7. Після закінчення практики надати характеристику на кожного здобувача вищої освіти-практиканта, в котрій відобразити виконання програми практики, якість підготовленого ним звіту тощо.

1.8. Надати здобувачам вищої освіти можливість збору інформації для виконання курсових та дипломних робіт за результатами діяльності підприємства, яка не є комерційною таємницею.

2. Університет зобов'язується:

2.1. До початку практики надати базі практики для погодження програму практики, а не пізніше ніж за тиждень – список здобувачів вищої освіти, яких направляють на виробничу практику.

2.2. Призначити керівниками практики кваліфікованих викладачів.

2.3. Забезпечити додержання здобувачами вищої освіти трудової дисципліни і правил внутрішнього трудового розпорядку. Брати участь у розслідуванні комісією бази практики нещасних випадків, якщо вони сталися зі здобувачами вищої освіти під час проходження практики.

2.4. Навчальний заклад зобов'язується не розголошувати використану інформацію про діяльність підприємства через знищення курсових, дипломних робіт та звітів у встановленому порядку.

3. Відповідальність сторін

3.1. Сторони відповідають за невиконання покладених на них обов'язків щодо організації і проведення виробничої практики згідно із законодавством про працю в Україні.

3.2. Усі суперечки, що виникають між сторонами за договором, вирішуються у встановленому порядку.

3.3. Договір набуває сили після його підписання Сторонами і діє _____.

3.4. Договір складений у двох примірниках: по одному - базі практики і університету.

3.5. Своїм підписом під цим договором кожна зі Сторін договору відповідно до Закону України «Про захист персональних даних» надає іншій Стороні згоду (дозвіл) на обробку, використання, зберігання персональних даних у письмовій та/або електронній формі в обсязі, що міститься у цьому Договорі.

4. Місцезнаходження сторін і розрахункові рахунки:

Полтавський університет економіки і торгівлі: _____

База практики: _____

Підписи та печатки:

**Полтавський університет
економіки і торгівлі**

База практики:

ПУЕТ	Система управління якістю. Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти	ДПСЯ ПП – 9-7.5.1-118-38-23
		Редакція 04
		Сторінка 12 із 15

_____ (підпис) _____ (прізвище та ініціали) _____ (підпис) _____ (прізвище та ініціали)

М.П. « ____ » _____ 20__ р.

М.П. « ____ » _____ 20__ р.

ПУЕТ	Система управління якістю. Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти	ДПСЯ ПП – 9-7.5.1-118-38-23
		Редакція 04
		Сторінка 13 із 15

Додаток Б
Титульний лист звіту з проходження практики

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ

Навчально-науковий інститут _____
 Форма навчання _____
 Кафедра _____

ЗВІТ
з практики

здобувачем вищої освіти _____ курсу
 спеціальності _____
 освітньої програми _____
 ступеня _____

_____ (прізвище, імя, по батькові)
 База практики _____

Керівники практики
 від підприємства, установи, організації

_____ (посада, прізвище, ініціали, підпис)

від кафедри

_____ (посада, вчене звання, прізвище, ініціали, підпис)

Звіт захищено « ____ » _____ 20 __ р.

Оцінка _____

Члени комісії _____

_____ (прізвище, ініціали, підпис)

Полтава 20 __

ПУЕТ	Система управління якістю. Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти	ДПСЯ ПП – 9-7.5.1-118-38-23
		Редакція 04
		Сторінка 14 із 15

Додаток В
ВІДМІТКИ ПРО ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

Здобувач вищої освіти _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

Прибув на підприємство, організацію, установу

« ___ » _____ 20__ року

_____ (підпис) _____ (посада, прізвище, ініціали відповідальної особи)
М.П.

Вибув з підприємства, організації, установи

« ___ » _____ 20__ року

_____ (підпис) _____ (посада, прізвище, ініціали відповідальної особи)
М.П.

